

УДК 159.9:37(043.2)

П 86

Рекомендовано до друку

*Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «15» травня 2017 р.)*

Психолого-педагогічні особливості розвитку особистості в освітньому просторі : збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, 17-18 травня 2017 р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2017. – 251 с.

ISBN 978-617-7495-07-8

У збірнику представлено тези доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Психолого-педагогічні особливості розвитку особистості в освітньому просторі». Учасниками конференції обговорено питання розвитку психологічної освіти та психологічної практики в умовах євроінтеграції, розглянуто місце психології в системі наук та суспільному просторі, визначено умови становлення потенціалу особистості в освітньому просторі, окреслено психолого-педагогічні проблеми сучасної освіти та психологічний супровід учасників навчально-виховного процесу.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д.психол.н., професор (голова), **Гоблик В.В.** – д.е.н., доцент, **Корнієнко І.О.** – к.психол.н., доцент, **Березовська Л.І.** – к.психол.н., доцент, **Барчі Б.В.** – к.психол.н., ст. викладач, **Воронова О.Ю.** – старший викладач, **Алмаші С.І.** – старший викладач.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ISBN 978-617-7495-07-8

© Мукачівський державний університет, 2017

ЗМІСТ

РОЗДІЛ І. РОЗВИТОК ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В УКРАЇНІ НА ШЛЯХУ ІНТЕГРАЦІЇ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР	8
БАБІЙ М. Ф. Контекстно-модульна підготовка психолога як запорука професійної ефективності.....	8
БАРЧІ Б. В. Розвиток професійного потенціалу фахівців у галузі психології.....	9
БАРЧІЙ М. С. Проблема формування мотиваційної сфери майбутнього психолога.....	11
БАРЧІЙ М. С., ОЛАШИН Є. В. Особливості професійного становлення майбутніх психологів.....	13
БЕРЕЗОВСЬКА Л. І. Деякі аспекти вивчення внутрішньоособистісних конфліктів.....	15
БЕРЕЗОВСЬКА Л. І., БОГАЙЧУК В. Ж. До питання діагностики психологічної готовності студентів до розв'язання конфліктів.....	17
ВЛАСЕНКО І. А. Формування конфліктологічної компетентності студентів в умовах інтеграції України в європейський освітній простір.....	19
ВОРОНОВА О. Ю. Професійна рефлексія як умова формування адекватної «Я-концепції» майбутнього вихователя.....	21
ГОШОВСЬКА Д. Т. Феноменологія дитячих страхів: психомалюнкova типологічна класифікація.....	23
ГОШОВСЬКИЙ Я. О. Сенсорно-деприваційний синдром: основні ознаки.....	25
КОРЕНЄВА Ю. П. Фрустрація як типова риса депривованої особистості: тренінговий підхід.....	27
КОРОЛЬЧУК М. С., ЧЕРНЕГА Н. С. Наукові підходи до вивчення іміджу освітньої установи: закордонний досвід.....	29
КОСТЮ С. Й., ХИМИНЕЦЬ А. В. Проблеми мотивації професійного становлення майбутніх психологів.....	31
КУТІШЕНКО В. П., ФОМЕНКО В. О. Психологічні аспекти конкурентоздатності сучасних вчителів.....	33
МИРОНЕЦЬ С. М. Сучасні проблеми психологічної допомоги та захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій та збройних конфліктів.....	35
ОСЬОДЛО В. І., ЗУБОВСЬКИЙ Д. С. Кількісний та якісний підхід до оцінювання посттравматичного зростання особистості.....	38
ПЕЛЕШЕНКО О. В. Психологічні засади анімалотерапії, як психотерапевтичного метода допомоги дітям.....	40
СУЛЯТИЦЬКИЙ І. В. Соціально-психологічна дезадаптація дітей у закладах інтернатного типу.....	42
УГРИН О. Г. Роль самодетермінації у самореалізації майбутніх професіоналів.....	43
ЩЕРБАН Т. Д., ФЕЛЬЦАН М. І. До проблеми формування професійної свідомості майбутніх психологів.....	45
ЩОТКА О. П. До проблеми підготовленості психологів до надання гендерно-орієнтованої допомоги.....	47
ЯМЧУК Т. Ю. Суб'єктивний досвід у процесі розвитку професійної самоідентичності.....	49
ЯМЧУК Т. Ю., СЬОМОЧКІН М. І. Розвиток професійної самоідентичності майбутніх психологів.....	51

РОЗДІЛ II. ПСИХОЛОГІЯ В СИСТЕМІ НАУК ТА СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬНОМУ ПРОСТОРІ.....	53
АЛМАШІ С. І., ПОПОВИЧ Б. І. Психологічні аспекти конфліктності подружжя.....	53
БАЛЕЦЬКА Л. М. Вплив «токсичного середовища» на розвиток сучасної дитини....	55
БЕРЕЗОВСЬКА Л. І., ГОЩАР Б. І. До питання дослідження чинників кар'єрних орієнтацій особистості.....	56
БОХОНКОВА Ю. О. Психологічні умови розвитку компетентності особистості.....	58
БРЕЦКО І. І. Прояв емоційного вигорання працівників у сфері «людина-людина»....	60
ВАРГА В. С. Особистісно орієнтована підготовка майбутніх психологів у ВНЗ.....	62
ВАСИЛЕЦЬ Н. М. Аналіз змістових характеристик структурних компонентів довіри в освітньому просторі.....	64
ВІЗНЮК Ю. М. Психологічна специфіка кризи особистісної ідентичності: теоретичні засади.....	66
ГАЛАС І. І. Особистісний розвиток осіб з різним рівнем тривожності.....	68
ГОБЛИК В. В. Проблеми дослідження синдрому емоційного вигорання менеджерів.....	70
ЖОВНЕР В. Ю. Аналіз теоретико-методичних підходів дослідження конкурентоспроможності особистості та її детермінант в іноземній літературі.....	72
КОРНІЄНКО І. О. Розвиток опанувальних ресурсів як шлях подолання кризових ситуацій.....	74
КОРОЛЬЧУК В. М., КУШНІРЕНКО К. О. Порівняльний аналіз спеціалістів банківської сфери із низьким, середнім та високим рівнем ефективності діяльності..	76
МАРЦЕНЮК М. О. Психологічні особливості підготовки молоді до шлюбу та сімейного життя.....	78
МРАКА Н. М. Мотиваційні риси творчої особистості.....	80
СОФІЛКАНИЧ Н. О. Компоненти психологічної готовності до створення сім'ї у період ранньої дорослості.....	82
ФОРДЗІОН Ю. І. Психологічна природа комфортності взуття в контексті взаємодії між відчуттям, сприйняттям та пізнанням.....	84
ХРИСТУК О. Л. Особливості психологічної реабілітації бійців із втраченими кінцівками.....	86
ШТИХ І. І. Емоційний розвиток майбутніх психологів у процесі професійної підготовки.....	88
ЮРКОВ О. С., КОНДРАЦЬКА К. В. Історія дослідження мотиваційної сфери підлітка.....	90
РОЗДІЛ III. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ.....	92
АЛМАШІЙ І. І. Поведінково-діяльнісна компонента у формуванні екологічної свідомості особистості.....	92
АЛМАШІ С. І. До проблеми психологічної готовності педагогів до інноваційної діяльності.....	93
БРИЖАК Н. Ю., ПОШТАК М. В. Методична робота днз в умовах модернізації дошкільної освіти.....	95
ГОРБАНЬ Г. О. Готовність педагога до сучасної освітньої взаємодії.....	97
ГОРВАТ М. В., КАДАР А. П. Підготовка вихователів до формування толерантності у дітей дошкільного віку.....	99
ГОРВАТ М. В., ЮГАС А. В. Особливості виховання патріотизму у дітей	

дошкільного віку.....	101
ДОНЕЦЬ І. В. Психолого-педагогічні та філософські аспекти трансперсональних психотехнік.....	103
КАЛАУР С. М. Психолого-педагогічні аспекти організації та проведення комплексного моніторингового дослідження стану готовності майбутніх фахівців соціальної сфери до розв'язання професійних конфліктів.....	105
КЕРЕСТЕНЬ І. С., КОВАЧ А. І. Формування професійного самовизначення учнів засобами музейної педагогіки.....	107
КОРДУНОВА Н. О. Професійна спрямованість особистості сучасного вчителя.....	109
ЛАЛАК Н. В. Психолого-педагогічні особливості вербального оцінювання.....	111
МАКАРЧУК Н. О. Роль академічного дискурсу у сучасній освіті.....	113
МІЛІНЧУК В. І. Комунікативна компетенція як основа ефективної педагогічної діяльності сучасного вчителя.....	116
МОСЕЙЧУК Ю. Ю. Потреба формування високого рівня культури здоров'я у студентів факультетів фізичного виховання у психологічному контексті.....	118
МУДРАК І. А. Специфіка прояву шкільної тривожності в підлітків із загальноосвітньої школи та одностітків з пенітенціарного закладу.....	120
ПОДКОРИТОВА Л. О. Сприяння професійному розвитку майбутніх фахівців соціальної сфери за допомогою авторських розробок.....	122
СЕРГІЄНKOBA О. П. Рефлексія як механізм професіоналізації майбутніх психологів.....	124
СОРОКІНА О. А. Розвиток рефлексивних вмінь майбутніх психологів.....	126
ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Освітня спрямованість методу проектів у навчально-виховному процесі початкової школи.....	128
ТОВКАНЕЦЬ Г. В., БЛАЖИН Н. П. Структурні компоненти готовності майбутнього вчителя початкової школи до правового виховання.....	130
ЩЕРБАН Г. В. Побудова продуктивних навчальних взаємовідносин.....	132
ЩЕРБАН Т. Д., ДЕМ'ЯН Я. Ю. Умови формування ціннісних орієнтацій протягом навчання у вузі.....	134
ЮРКОВ О. С. Розвиток особистості військовослужбовця у військовій діяльності.....	136
ЮРКОВ О. С., ПИНІВ С. В. Творчий потенціал вчителя як умова формування педагогічної майстерності.....	138
РОЗДІЛ IV. УМОВИ СТАНОВЛЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ.....	140
БАРЧІ Б. В., ТИХОНЧУК В. Ю. Навчальна мотивація у становленні особистості....	140
БАРЧІ Б. В., ДЗЮБАЙЛО О. А. Інтернет-адикція як новий вид залежності.....	142
БАРЧІ Б. В., ЛАКАТОШ З. В. Вплив соціальних мереж на формування та розвиток особистості.....	144
БАРЧІ Б. В., ШЕЛЕМБА Г. М. Креативність як елемент становлення особистості в освітньому просторі.....	146
ВОРОНОВА О. Ю., ВАДЮНИК В. І. Вплив рівнів навчальної успішності на життєві плани старшокласників.....	148
ВОРОНОВА О. Ю., ДУЖАР М. В. Особливості пізнавальної діяльності студентів вищого навчального закладу.....	150
ДМИТРИЮК Н. С. Емпатія як психологічна передумова ефективної педагогічної взаємодії.....	152
ІВНАШКО О. Є. Неформальна освіта як засіб особистісного зростання майбутнього фахівця.....	154
ІВАНОВА В. В. Педагогічне спілкування як фактор оптимізації психологічного розвитку дошкільника.....	156

КАНЮКА І. О., СЕРДЮК Л. С. Театральні практики як умови інноваційного навчання.....	158
КОЖЕМ'ЯКІНА І. В. Реалізація індивідуально-особистісного підходу до розвитку особистості вчителя у післядипломній освіті.....	160
КОЦЬ М. О. Особливості професійного самовизначення та професійної орієнтації дітей з вадами психофізичного розвитку.....	162
ЛІБА О. М., ЗАСАНСЬКА А. В. Розвиток життєвих компетентностей учнів на уроках математики.....	164
ЛІБА О. М., ПРОДАН Н. І. Формування ціннісного ставлення до природи у молодшому шкільному віці.....	166
ЛІБА О. М., ЦІХІВСЬКА О. О. Залучення учнів початкової школи до дослідницької роботи на уроках математики.....	168
ЛІСНА-МІСЬКІВ Н. Є. Обґрунтування організаційно-педагогічних умов формування готовності майбутніх медичних сестер-бакалаврів до професійної діяльності на засадах праксеологічного підходу.....	169
МЕШКО В. В. Психологічні аспекти економічної соціалізації студентів.....	171
МОРГУН А. В. Социально-психологические основы библиотечной деятельности....	173
МОРОЗ Ф. В. Вплив фізичного виховання на розвиток дітей дошкільного та шкільного віку.....	175
МОЧАН Т. М. Інноваційна діяльність педагога в процесі професійного становлення.....	177
ПОТАПЧУК Л. В. Екологічні знання в системі освіти та виховання зростаючої особистості.....	179
СТОЛЯРЧУК О. А. Професійні пріоритети майбутніх фахівців соціономічної сфери.....	181
ФЕНЧАК Л. М., БОРШОШ В. В. Формування здоров'язбережувальної компетентності як важливої складової професійної готовності майбутнього вихователя ДНЗ.....	183
ХОМА О.М., ТОМЕЙ Р. І. Формування у першокласників знань про мову в процесі навчання грамоти.....	185
ШЕВЦОВА О. М. Аутопсихологічна компетентність як фактор особистісно-професійного розвитку майбутніх психологів.....	187
ЯКОВИЦЬКА Л. С. Змістовний аналіз особливостей психологічних механізмів самореалізації викладачів технічного університету.....	189
ЯМЧУК Т. Ю., ЧАКАВА М. А. Розвиток професійних якостей особистості майбутнього фахівця.....	191
РОЗДІЛ V. ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД УЧАСНИКІВ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ.....	193
АЛМАШІ С. І., МАРУШКА В. Я. До проблеми навчальної мотивації учнів підліткового віку.....	193
АЛМАШІ С. І., МАТІКО М. І. Психологічні особливості розвитку уваги дітей молодшого шкільного віку.....	195
АТРОЩЕНКО Т. О., ГАПАК М. І. Шляхи підвищення ефективності спільної роботи ДНЗ та сім'ї в розвитку особистості дитини.....	197
БАРЧІ Б. В., ОЛЬХОВСЬКА І. І. Агресивність і конфліктність у самоствердженні особистості підлітків.....	199
БАРЧІ Б. В., ПОРОХНАВЕЦЬ Ю. Е. ДНЗ як середовище формування іншомовної мовленнєвої компетенції.....	201
БОЙКО А. Т. Вплив психологічного клімату сім'ї на психічне здоров'я дитини.....	203
ВІЧАЛКОВСЬКА Н. К. Експресивна арт-терапія як засіб впливу на дітей з	

проблемами аутизму.....	205
ГРІНЧЕНКО М. В., ТАЙЗ В. В. Гармонійний розвиток особистості в дошкільному віці через психологічний вплив кольору.....	207
ІСАЄВИЧ С. І. Професійна підготовка майбутніх психологів до попередження труднощів особистісного становлення молодших школярів з невротичними ознаками.....	209
КОСТЮ С. Й., МИТРЮК В. Ю. Особливості підготовки молоді до створення сім'ї.....	211
КОЗИНЧУК О. С., СІВАЧЕК Н. В. Прояви агресивної поведінки молодшого школяра як наслідок дисгармонійних стосунків дітей і батьків.....	213
КУЗЬМА-КАЧУР М. І., ДОНІ М. С. Проблема формування ціннісного ставлення до природи в молодших школярів у сучасних педагогічних дослідженнях.....	215
ЛАВСЬКА А. М., ДЕКУНОВА З. В. Формування самоосвітньої компетентності як засіб реалізації особистості молодшого школяра.....	216
ЛЕМАК М. В. Дослідження соціально-психологічної компетенції практичних психологів шкіл.....	218
ЛИЧКО-ПАРУБОЧА О. В. Психологічний супровід дітей з ооп в умовах інклюзивного навчання у дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах.....	220
МОСКАЛЬОВ М. В. Психологічні особливості особистісної інтеграції молодого педагога в освітнє середовище.....	222
ПЕРЛИК В. В. Компетентнісна особистість керівника навчального закладу в форматі реформування освіти.....	224
СИНІШИНА В. М. Кризова інтервенція як метод психологічної допомоги дітям, що пережили психотравмуючі події.....	226
СОЛОМКА Е. Т. Мотиваційні детермінанти виникнення самотності у процесі адаптації першокурсників до навчання у ВНЗ.....	228
ШАЛАБОНІНА С. С. Окремі питання дослідження психологічних особливостей підлітків із дистантних сімей.....	231
ШАПОЧКА Є. А. Вплив трудової міграції батьків на подальшу алкоголізацію дітей.....	233
ШЕЛЕВЕР О. В. Соціальна адаптованість важковиховуваних дітей.....	234
ЮРКОВ О. С., ЛИТКО Е. С. Конфлікти підлітків з батьками та способи виходу з конфліктів.....	236
ЮРКОВ О. С., ЛИТКО Е. С. Дослідження впливу дитячо-батьківських стосунків на успішність підлітків.....	238

– Зіграти хочеться мені з тобою в гру «Чи так чи ні?» тобі питання задаю – готуй же відповідь свою!

У дітей є сигнальні картки зеленого та червоного кольору, якщо «так» – зелена, якщо «ні» – червона. 1. Я люблю свою Україну. (У цьому реченні 5 слів?). 2. Я живу на Закарпатті (Це речення складається із 3 слів?). 3. У слові «Латориця» три склади?

Гра «Сплети вінок для мами».

Мета: формувати у дітей уміння розрізняти м'які приголосні та тверді.

На дошці малюнки дівчинки Оксанки та хлопчика Іванка; квітів.

Учитель говорить слова:

– Оксанка та Іванко збирають букет для мами. Але Оксанка може брати тільки квіти, назви яких починаються з м'яких приголосних. А Іванко – назви яких починаються з твердих приголосних. Допоможіть дітям. Оксанці допомагають дівчатка, а Іванкові – хлопчики.

Учні складають віночок.

Таким чином, учні першого класу засвоюють мовний матеріал на основі спостереження за мовними явищами, прийомами аналізу і синтезу.

Література:

1. Державний стандарт початкової загальної освіти // Початкова освіта. – №18. – травень, 2011. – С. 8-30.

2. Методика навчання української мови в початковій школі: навч.-метод. посіб. для студ. вищих навчальних закладів / за наук. ред. М. С. Вашуленка. – К. : Літера ЛТД, 2012. – 364 с.

УДК 159.923.5

Шевцова Олена Михайлівна

*Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

АУТОПСИХОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ФАКТОР ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ

Одним із ключових завдань на етапі професійної підготовки фахових психологів постає сприяння розвитку суб'єктності особистості та професіоналізму діяльності. Суб'єктність особистості в контексті професійної діяльності фахівців соціономічної сфери, зокрема психологів, розглядається нами як професійно важлива, особлива інтегративна якість, що вміщує в собі і проявляється через спроможність особистості як суб'єкта розвивати, впоряджувати, оцінювати, контролювати, корегувати власну довільну активність. Одночасно з розвитком суб'єктності майбутній фахівець має набувати аутопсихологічну компетентність, яка є засадничою задля особистісно-професійного розвитку і досягнення професіоналізму в професіях соціального спрямування.

За психолого-акмеологічного підходу, аутопсихологічна компетентність передбачає усвідомлення особистістю власних індивідуальних особливостей, а також розуміння того, як треба діяти на основі знання про самого себе в різних життєвих ситуаціях, у тому числі і в контексті професійної діяльності (А. Деркач, Л. Степнова) [1]. В її основі знаходяться уміння особистості розвивати і використовувати власні психічні ресурси, створювати сприятливу для діяльності ситуацію шляхом зміни свого внутрішнього стану, спроможність набувати, закріплювати, контролювати, корегувати знання, вміння, навички щодо розвитку самопізнання, саморозуміння, самооцінювання, саморегуляції, самоздійснення, самоефективності тощо, гнучко перебудовувати внутрішній особистісний простір при виникненні непередбачених зовнішніх обставин, створювати вольову установку на досягнення значущих результатів в особистісно-професійному розвитку.

За Н. Кузьміною аутопсихологічна компетентність розуміється як система знань, умінь і навичок, що забезпечує майбутньому фахівцю не тільки загально-психологічну культуру, а й високий рівень розвитку професійної самосвідомості [2]. Професійна самосвідомість як соціально-специфічна форма самосвідомості людини, завдяки якій і у вигляді професійної Я-концепції фіксуються підсумки усвідомлення людиною себе як суб'єкта діяльності і як особистості на кожному етапі професійного становлення, яка являє собою процес пізнання та самооцінки людиною своїх професійних якостей, а також ставлення до них й процес усвідомлення особистістю себе як суб'єкта власної професійної діяльності також спричинює розвиток аутопсихологічної компетентності фахівців [3, 311].

Переважно аутопсихологічна компетентність проявляється і формується через готовність і здатність особистості здійснювати регуляційну діяльність у внутрішньоособистісному (інтраіндивідному) просторі, через цілеспрямовані усвідомлення нових уявлень про себе, змін особистісних диспозицій і діяльнісних характеристик [1; 4]. Аутопсихологічна компетентність проглядається й в уміннях особистості послуговуватися і розвивати власні потенціали, що є саме наслідком особливого роду психологічної діяльності – внутрішньоособистісної, результатом якої, у свою чергу, виступають саморозвиток, самовдосконалення, самоздійснення, самотворення тощо [4].

Відповідно, критеріями високого рівня розвитку аутопсихологічної компетентності майбутніх фахівців можуть слугувати: чітке усвідомлення власних професійних прагнень і перспектив, орієнтація професійних досягнень на найближче майбутнє, високо диференційоване уявлення про себе як професіонала і суб'єкта професійної діяльності, конгруентність образу «Я-професіонал», досяжність індивідуального професійного еталону, розвинені навички самоаналізу й самоосмислювання, стійкий інтерес до самого себе, високе саморозуміння; адекватна інтерпретація власних почуттів, потреб і устремлінь, позитивна адекватна професійна самооцінка, висока самоповага й самоприйняття, адекватний рівень самокритичності при низькому ступені самозвинувачення; інтернальний локус контролю в усіх значущих для

професійної діяльності сферах життєдіяльності: переконання у тому, що більшість важливих подій у професійному житті є результатом власних дій, впевненість, що самостійно можна досягати успіхів і реалізовувати свої цілі у майбутньому, відчуття, що особисті дії є важливим чинником організації власної професійної діяльності й здобутків у ній, переконання у своїй спроможності контролювати власні формальні й неформальні міжособистісні взаємини, що супроводжують професійну діяльність; готовність до саморозвитку, що супроводжується панівним бажанням і пізнавати, і змінювати себе; усталена впевненість у собі й своїх можливостях, розвинені самокерованість і самопослідовність.

Література:

1. Степнова Л.А. Аутопсихологическая компетентность в структуре психологической компетентности государственного служащего / Л.А. Степнова // Ученые записки РАГС; под общ. ред. В.К.Егорова, В.М.Герасимова. – Вып. 1 (X), М. : РАГС, 2009. – С. 18-26.

2. Кузьмина (Головко-Гаршина) Н.В. Акмеологическая теория повышения качества подготовки специалистов образования / Н.В. Кузьмина. – М. : Иссл. центр повыш. кач-ва подгот. спец-ов, 2001. – 144 с.

3. Шевцова О.М. Професійна Я-концепція фахівця: теоретичний аналіз проблеми категоріального визначення / О.М. Шевцова // Вісник післядипломної освіти: зб. наук. праць / Ун-т менедж. освіти АПН України, Асоц. безперерв. освіти дорослих ; редкол. : О.Л.Ануфрієва та ін. – К., 2005 – Вип. 12 / голов. ред. В.В.Олійник. – К. : Геопринт, 2009. – С. 310-316.

4. Шевцова О.М. Психологічна характеристика рівнів розвитку професійної Я-концепції фахівця / О.М. Шевцова // Матеріали Міжнародного науково-практичного конгресу педагогів та психологів «Be smart!», 17-18 лютого 2015, м. Женева (Швейцарія) – Т. 2. – С. 197-202.

УДК 159.923.62

*Яковицька Лада Савеліївна
Ужгородський національний університет
м.Ужгород, Україна*

ЗМІСТОВНИЙ АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПСИХОЛОГІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Розв'язання важливої для виробництва й суспільства в цілому проблеми розвитку професійного творчого потенціалу особистості вимагає й аналізу особливостей її самореалізації як суб'єкта науково-технічної діяльності. У зв'язку з цим доцільно розглянути специфіку механізмів самореалізації